

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

**НЕПЕРЕРВНА ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції,
24 квітня 2020 р.**

Умань, 2020

Головний редактор та відповідальний за збірник:

Муковіз О. П., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії початкового навчання, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Якимчук Б. А., кандидат психологічних наук, професор, декан факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коберник Г. І., кандидат педагогічних наук, професор кафедри теорії початкового навчання, директор Науково-методичного центру інноваційних освітніх технологій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Волошина Г. П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Голуб В. М., кандидат біологічних наук, доцент кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Дячук П. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Перфільєва Л. П., кандидат біологічних наук, доцент кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ящук О. М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії початкового навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Комар О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коломієць Н. А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Бахмат Н. В., доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Гудима Н. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Красюк Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, теорії і методики початкової освіти ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

*Рекомендовано до друку вченому радою факультету початкової освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 11 від 23 квітня 2020 р.)*

Неперервна педагогічна освіта: стан, проблеми, перспективи : матер. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., [м. Умань], 24 квіт. 2020 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Кам'янець-Подільський нац. ун-т імені Івана Огієнка ; [редкол.: Муковіз О. П. (голов. ред.), Якимчук Б. А., Коберник Г. І., [та ін.] Умань : Візвів, 2020. – 149 с.

До збірника увійшли матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Неперервна педагогічна освіта: стан, проблеми, перспективи», яка відбулася на веб-сайті Системи неперервної освіти вчителів початкової школи (<http://sno.udpu.edu.ua>) Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 24 квітня 2020 року. Основна тематика представлених доповідей відповідає напрямам роботи конференції: стан та перспективи розвитку неперервної освіти; наступність професійної підготовки як реалізація неперервної освіти; шляхи і засоби підвищення якості неперервної освіти; інноваційні технології в системі неперервної освіти; дистанційне навчання в системі неперервної освіти; зарубіжний досвід в системі неперервної освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Текст доповідей розміщено веб-сторінці науково-методичної роботи сайту системи неперервної освіти вчителів початкової школи (<http://sno.udpu.edu.ua>).

ЗМІСТ

Балюк Вікторія. Навчальна студія «Цифрові технології у роботі економіста» як засіб неперервної освіти у підготовці фахівців економічного профілю.....	5
Барська Вікторія. До проблеми неперервної професійної педагогічної освіти і зростаючі потреби у спілкуванні	8
Берзегова Оксана. Педагогічна майстерність майбутніх учителів початкової школи в історичному контексті	11
Благодир Людмила. Важлива складова методичної компетентності вчителя математики	14
Бочарник Дар'я. Патріотичне виховання в системі сучасної професійної освіти	18
Булага Костянтин. Принцип неперервності при організації навчальної діяльності вихованців дитячого хореографічного колективу	21
Васенко Валентина. Алгоритмізація на уроках трудового навчання у закладах освіти I ступеня	24
Васенко Василь. Забезпечення наступності графічної підготовки учнів закладів освіти I та II ступенів	26
Величко Алла. Формування у молодших школярів обайливого ставлення до природи у позаурочній роботі	29
Верова Наталія. Розвиток комунікативної компетентності школяра у процесі навчальної діяльності	32
Волошин Петро, Шинкарук Анастасія. Національно-духовне виховання особистості засобами музичного фольклору	35
Волошина Ганна. Особливості аналізу тексту на уроках читання	39
Голуб Володимир, Голуб Надія. Роль неперервної освіти та наступність, як її основа	43
Гриньов Роман. Создание отдела международного сотрудничества в Ариэльском университете	47
Грітченко Тетяна, Лоюк Оксана. Неперервна педагогічна освіта як засіб формування професійної компетентності педагогів	51
Довбня Людмила. Поглиблення фахових компетентностей майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення української мови	55
Дячук Павло, Перфільєва Людмила. Зародження природознавчої освіти, постановка її викладання упродовж 60 - 70 р. р. ХІХ століття в Україні	58
Калюжка Наталія. Актуальність реалізації неперервної освіти в сучасному суспільстві	63
Кобобел Алла. Профілактика негативних явищ в процесі безперервної освіти в закладах позашкільної освіти	68
Ковтун Наталія. Формування професійної креативності майбутніх учителів початкової освіти засобом інтерактивних технологій навчання..	72

Комар Ольга. Підготовка творчого вчителя початкової школи: розв'язування методичних (математичних) задач	77
Кононец Наталія. Методика організації дистанційного навчання під час викладання дисципліни «Оптимізаційні методи і моделі»	81
Кравець Ніна. Використання ілюстративного матеріалу підручника літератури з метою активізації читацької діяльності учнів з інтелектуальними порушеннями	85
Красюк Людмила. Формування відповідального ставлення молодших школярів до власного здоров'я	89
Кучеренко Ірина. Формування орфоепічної компетентності майбутнього вчителя: практичний аспект	93
Муковіз Олексій. Огляд систем управління дистанційним навчанням для підтримки освітнього процесу в ЗВО	98
Опанасенко Наталія. Формування комунікативної компетентності в майбутніх учителів закладів початкової освіти при викладанні дидактики	103
Осадчук Евеліна. Чинники становлення пізнавального інтересу як новоутворення молодшого шкільного віку	105
Павленко Оксана. Педагогічні умови формування в учнів початкових класів основ правової культури в процесі позаурочної діяльності	107
Пуглій Володимир. Застосування інформаційних технологій у процесі професійної підготовки: методологічний аспект	109
Роєнко Людмила. Підготовка вчителя до навчання молодших школярів писати есе	114
Ступак Тетяна. Принципи організації виховної взаємодії загальноосвітніх закладів і сім'ї в процесі формування моральної вихованості особистості молодших школярів	117
Тітаренко Світлана. Наступність у формуванні соціальної компетентності дошкільників і молодших школярів	119
Ткачук Галина. Теоретичні аспекти використання навчальних середовищ для організації дистанційного навчання	123
Форостюк Віталій. Наступність у формуванні творчої особистості засобами образотворчого мистецтва як реалізація неперервної освіти	127
Форостюк Тетяна. Професійна підготовка вчителів початкової школи в контексті неперервної освіти	130
Черненко Галина. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до діяльності в Новій українській школі	135
Черниш Наталія. Неперервна освіта як чинник якісної правової підготовки фахівців неюридичних спеціальностей	138
Якимчук Борис, Якимчук Ірина. Формування психологічної культури майбутніх фахівців засобом інноваційних освітніх технологій	142
Ящук Олена. Особливості інклюзивного навчання в школах України	146

з метою засвоєння соціальних ролей, саморегуляції поведінки, осмислення поведінки.

Список використаних джерел

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб. Київ: Кондор, 2008. 272 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / А. М. Богуш. Київ: Видавництво, 2012. 26 с.
3. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.
4. Дитина: Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / В. О. Огнєв'юк. Київ: КНУ ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
5. Кононко О. Л. Виховуємо соціально компетентного дошкільник. Київ: Світич, 2009. 201 с.
6. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. Ч. I. / Аксёнова О.П., Аніщук А.М., Артемова Л.В. [та ін.]; наук. Кер. О.Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. 451 с.
7. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Тернопіль: «Мандрівець», 2013. 99 с.

Галина Ткачук,

*д. пед. н., проф. кафедри інформатики і
інформаційно-комунікаційних технологій*

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ СЕРЕДОВИЩ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Нині питання організації дистанційного навчання набуває нової актуальності у зв'язку карантином в закладах вищої освіти. Необхідність швидкого реагування на зміни в соціальному житті людини породжують нові проблеми, пов'язані із забезпеченням освітнього процесу. Однією з таких проблем є проблема вибору ефективного навчального середовища для організації навчання тощо.

Більшість дослідників схиляються до думки, що навчальні середовища доцільно використовувати в межах інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти (В. Ю. Биков, А. М. Гуржій, М. І. Жалдак, Ю. О. Жук, В. М. Кухаренко, Н. В. Морзе, Ю. І. Машбиць, М. Л. Смульсон та ін.) або ж здійснювати їх інтеграцію на базі відповідної системи управління змістом.

Нині існує велика кількість навчальних середовищ для організації дистанційної освіти. Такі середовища можна умовно поділити на:

- **Системи управління навчанням (СУН)** – персоніфікована система організації освітнього процесу та доступу до освітніх ресурсів.
- **Онлайн-сервіси** – додаткові засоби організації освітнього процесу.
- **Хмаро-орієнтовані середовища** – містять засоби повсюдного та зручного доступу через мережу до освітніх ресурсів.

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини в якості персоніфікованої системи організації освітнього процесу використовується платформа Moodle. У системі кожен учасник освітнього процесу забезпечений персоніфікованим інтерфейсом користувача, що забезпечує можливість ідентифікації користувачів і визначення для них правил доступу до тих чи інших освітніх ресурсів. Маючи унікальний логін і пароль, студенти отримують доступ до відповідних освітніх ресурсів, а викладач в свою чергу контролює та здійснює моніторинг діяльності кожного студента.

Засоби СУН не завжди задоволяють потреби учасників освітнього процесу. В такому випадку можна використовувати зовнішні онлайн-засоби (онлайн-сервіси), які можна інтегрувати в СУН. Зовнішні онлайн-засоби можна поділити на: засоби подання навчального матеріалу, засоби комунікації, засоби контролю та оцінювання результатів навчання, засоби організації індивідуальної, групової, колективної діяльності тощо (рис.1).

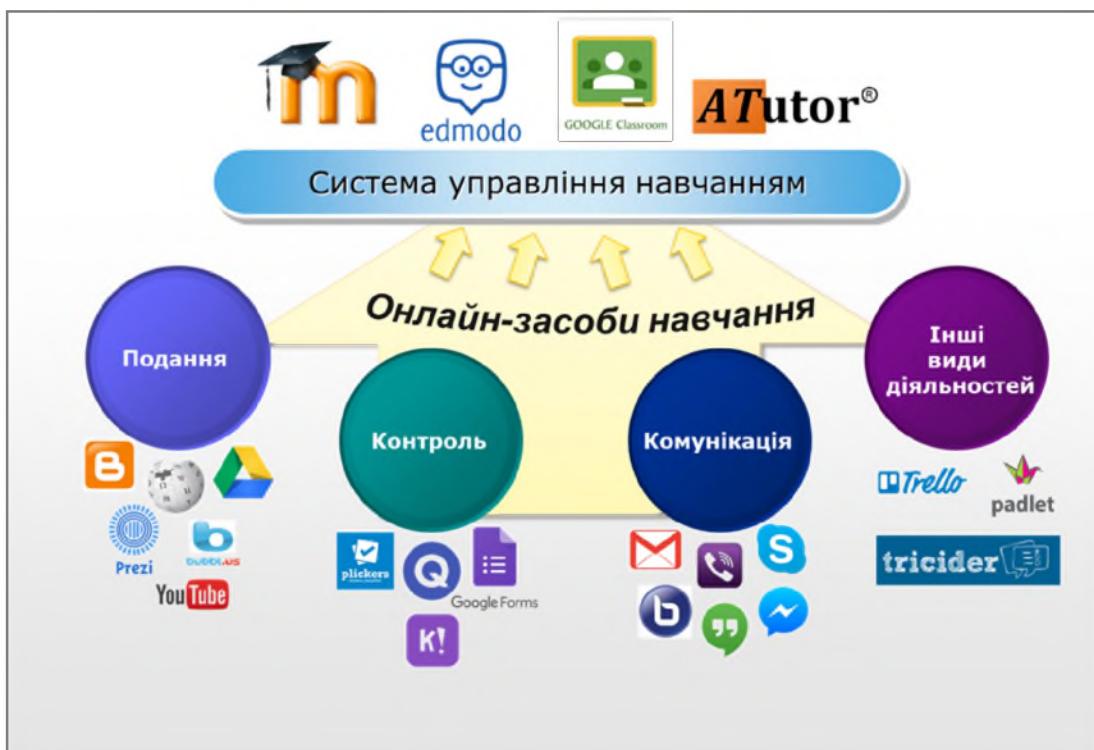

Рис. 1. Модель інтеграції онлайн-засобів навчання в СУН

Переважно всі онлайн-засоби можна інтегрувати в СУН. Проте, варто розуміти, що мова йде не про фізичне розташування програмного засобу на сервері ЗВО, наприклад імпорт користувачів, фіксація діяльності, оцінок тощо. Це так зване «ручне» вбудовування, коли викладач в межах певного функціонального елементу «вбудовує» середовище (рис. 2) або вказує, в якому середовищі буде проводитись заняття, а студенти здійснюють вхід в це середовище з СУН.

Таким чином, СУН є точкою входу в певне середовище і відіграє роль «порталу», який може містити не одну, а декілька таких точок входу в зовнішній онлайн-середовища.

Третя категорія навчальних середовищ – хмаро-орієнтовані. Основна ідея хмаро-орієнтованих середовищ – зручність, простота використання, доступ до важливих файлів у будь-який час, через будь-які пристрої [2]. Фактично хмарні технології надають доступ до програмного забезпечення як онлайн-сервісу, але при цьому використовуються обчислювальні ресурси сервера, на якому знаходиться онлайн-сервіс.

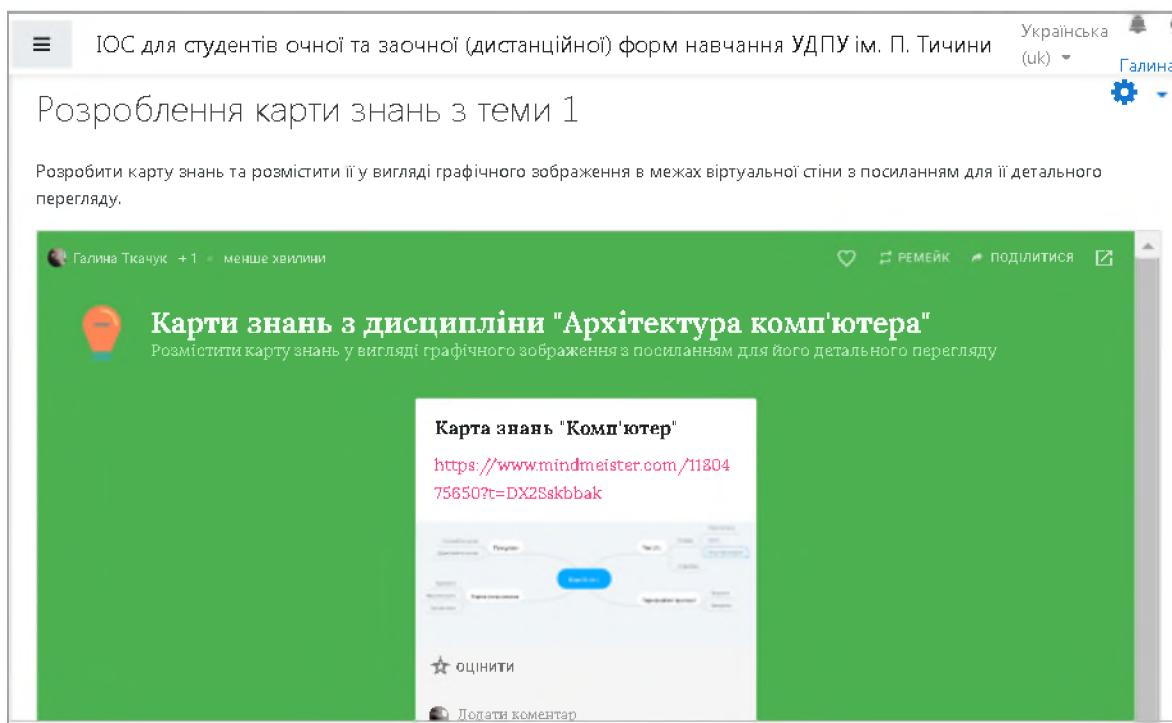

Рис. 2. Фрагмент онлайн-сервісу Padlet, вбудованого в СУН

Таке програмне забезпечення можна поділити на:

- програми для обробки текстових даних;
- програми для обробки табличних даних;
- програми для розробки презентацій;
- програми для редагування та перегляду pdf-документів;
- програми для редагування графіки;
- програми для моделювання та проектування;
- програми для планування та заміток;
- програми для створення опитувань та форм тощо

Нині великої популярності набувають хмаро-орієнтовані середовища, розроблені корпорацією Google: Classroom (СУН), Gmail (електронна пошта), Calendar Google (календар), Google Drive (хмарне середовище збереження даних), Google Docs (сервіс для створення документів, таблиць і презентацій з можливістю надання прав спільногодоступу декільком користувачам), Google Meet (середовище організації онлайн-занять), Youtube (відеохостинг), Google Translate (перекладач) тощо.

Проаналізовані нами навчальні середовища для організації дистанційної освіти мають значний потенціал і відкривають широкі перспективи не тільки для освітніх установ, а й для окремої людини, зацікавленої в отриманні якісної освіти, адже вони створюють можливість для безперервного навчання з підтримкою мобільних

технологій і сервісів соціальних мереж, роблять сам процес навчання цікавим та інтерактивним.

Список використаних джерел

1. Бондаренко Т. В. Особливості використання програмного засобу Prezi у процесі розробки навчальних презентацій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Т. 63, № 1. С. 1-11. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1907>
2. Ткачук Г. В., Бондаренко Т. В. Досвід організації науково-дослідницької діяльності майбутніх учителів інформатики в умовах впровадження хмарних технологій. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки*. 2018. № 2. С. 3-9. URL: <http://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/8647>.
3. Ткачук Г. В., Стеценко Н. М. Аналіз засобів змішаного навчання у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2018. Вип.6. Том 2. С.173-176. URL: <http://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/8828>.

Віталій Форостюк,
викладач кафедри педагогіки, теорії та методики початкової освіти
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний
університет імені Григорія Сковороди»,
Україна

НАСТУПНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОВТОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Проблема наступності у формуванні творчої особистості, зокрема засобами образотворчого мистецтва, тісно пов'язана з проблемою неперервної освіти. Її розв'язання дає змогу прослідкувати процес формування творчої людини, починаючи з етапів становлення дитини, коли в неї тільки зароджуються паростки творчості, бажання щось ліпiti, малювати, створювати власні самостійні вироби. А потім цей процес формування творчої